

# ***Geestelijk vocht of de Geest van God?***

door ds. G. Boer

*‘En wordt niet dronken in wijn, waarin overdaad is, maar wordt vervuld met de Geest’* (Efeziërs 5:18).

## **Concrete vermaningen**

Paulus geeft concrete vermaningen voor het persoonlijk leven en voor het huwelijks- en gezinsleven. De dagen zijn boos (vers 16). De geestelijke en zedelijke ontredde van het Romeinse Rijk was groot. Het Koninkrijk van God brak met kracht door en deed het Romeinse Rijk op zijn laatste benen lopen. Deze situatie is voor Paulus geen aanleiding tot een ondergangsstemming (cultuurpessimisme), maar tot de vermaning om op te waken, de tijd uit te kopen en elke gelegenheid die er te midden van alle boosheid overblijft te benutten om het Evangelie te verkondigen. Het gaat om het verstaan van de wil van God! Midden in allerlei verzoeken dient de weg gevonden te worden. Vandaar de vermaning om niet onverstandig te zijn (vers 17). Dit betekent hier dat wij ons niet laten leiden door het aards vervallen denken. Allen – hij spreekt hier tot de kinderen van God – lopen gevaar onverstandig te worden en uit te glijden. In zichzelf heeft niemand de zekerheid van het niet-vatbaar zijn voor verzoeken. De inwerking van de Geest van God én de wandel naar de Geest van God behoren bijeen. Waar die eenheid niet is, daar is onverstand. Dan heeft men niet verstaan dat het geheim van het christelijke leven hierin bestaat om de Heilige Geest en het Woord van God in zich te laten werken. Dan is de stem van Woord en Geest ingeruild voor de stemmen van deze wereld, van het eigen ik en van het eigen temperament.

## **Vermaning tegen dronkenschap**

In dit verband staat de vermaning: ‘Wordt niet dronken in wijn waarin overdaad is, maar wordt vervuld met de Geest’! Het valt ons op dat Paulus concreet vermaant. Hij grijpt ons beet bij de wortel én de vertakkingen van de zonde. Zijn wij ook zo concreet op en onder de kansel? Zeggen wij het ook, dat geen hoereerder, geen onreine, geen gierigaard en in dit verband dat ook geen dronkaard erfdeel heeft in het Koninkrijk van Christus en van God? Deze tekst heeft een scherpe spits ook naar onze tijd. Immers Paulus bedoelt niet alleen de alledaagse, maar vooral de gecultiveerde dronkenschap, dat wil zeggen die in de heidense eredienst ingebouwd is. Eerst de heidense offermaaltijd en dan de roes. Dat kwam – o ongelukkige nawerking van hun heidens verleden – ook voor bij gemeenteleden. Wanneer in Korinthe de liefdemaaltijd (*agapè*) ontardt in een drinkgelag. Wanneer Petrus spreekt over mensen die hun dagelijkse weelde en vermaak vooral zoeken in de maaltijden (2 Petr.2:13), dan moeten wij ons maar niet al te erg verbazen, dat in het wijnland rond Efeze soortgelijke misstanden voorkomen!

## **Samenleving**

Waarom bedrinkt een mens zich? Om boven de zorgen en de spanningen uit te komen. Vanuit het onbevredigd zijn met de huidige situatie zoekt hij de prikkel van de alcohol en daardoor een behaaglijk gevoel. Wat is de diepste oorzaak? Dat wij God kwijt zijn en daarom zo leeg zijn. Dan is ons leven zonder zin en zonder doel. Vandaar de eeuwen door de jacht naar de roes, de bedwelming en de extase (geestvervoering). Het is niet alleen de alcohol, maar ook de hele reeks van de verdovende middelen, de kettingrokerij en de sex, waarmee ons volk en daarin in het bijzonder de jeugd wordt bedreigd. Een zondvloed van genotmiddelen wordt over ons volk uitgestort. Wanneer God en Zijn Woord wegvallen blijft de mens in een gesloten wereld achter: de dag plukkend. Alleen, helemaal alleen.

## **Gemeenteleven**

Maar zo is het in de gemeente toch niet? In haar kern is de gemeente verzoend en heeft zij gemeenschap met Christus. Zij heeft de Heilige Geest ontvangen. Maar wanneer dit leven inzinkt en wegebt doen slechte vervangingsmiddelen hun intree en moeten dans, toneel, allerlei soorten moderne muziek de nodige opkikkingen geven. Heel wat van de huidige experimenten kunnen gevoegelijk onder deze slechte vervangingsmiddelen worden ondergebracht. Dan durven wij het niet *alleen* van de Heilige Geest

te verwachten! Maar de werkelijke situatie blijft ons verborgen. De roes ontloopt de confrontatie met God, dekt de vermaningen toe, vermindert de gewetenspijn en doet de aanklachten voor een ogenblik verstommen. Als er nu maar niet was 'de dag na het feest'! U vindt dit te grof? Mag ik dan verder spreken? Waarom hunkert u zo naar wat nu onder cultuur verstaan wordt? Naar de techniek, naar de wetenschap, naar de sport, naar de mode, naar uw werk, enz., terwijl u weet dat ze met duizend draden verbonden zijn aan het raffinement (overbeschaving) die uitloopt op het drinken van de wijn van de hartstocht van de hoerrij, waaruit alle volken zullen drinken (Openb.14:8;18:3)? Nee, we behoeven elkaar de roeping van God tot allerlei taken in een Goddelijk beroep nu niet op het hart te binden, maar wij zijn bezig de cultuurlamlendigheid in ons en buiten ons op te sporen en te ontmaskeren! De beneveling door deze zaken doet niet toekomen aan de zielsdoorborende vraag: Hoe ben ik rechtvaardig voor God? Dan leven we in fijne of grove vorm uit de ethiek (levensvisie) van het genot, maar niet uit de ethiek van God. Wij hebben misschien wel 'geestrijk' vocht, wat dat dan ook zijn mag.

### **Bandeloosheid**

In de wijn is de bandeloosheid. Hij voert tot bandeloosheid. Treffende uitdrukking. Temeer, omdat de Bijbel niets tegen de wijn heeft. Hij is een schepping van God als geneesmiddel en verkwikkingsmiddel. Christus veranderde zelfs water in wijn. Hij noemt zichzelf de Wijnstok en verheft de wijn tot teken en zegel van Zijn vergoten bloed. Het gebruik is geoorloofd zolang wij er God voor kunnen danken en dat gebeurt niet zo vaak als wij het wel willen laten voorkomen. Het is maar de vraag wie regeert: de man óf de kan? De wijn, de roes en de vreemde vrouw staan in de Bijbel op één lijn. Deze bandeloosheid zien wij overal en dat in toenemende mate, maar de geestelijke antennes voor de geestelijke verdoving die uitgaat van deze 'cultuur' zijn aanzienlijk minder gevoelig. De bijbelse ascese (onthouding) van de kerkhervormer Calvijn (1509-1564) zou ons behoedzamer maken en de geestelijke voelhorens aanzienlijk verfijnen. Maar genoeg!

### **Vervulling met de Geest**

De apostel wil het hebben over de vervulling met de Heilige Geest. Tegenover het vol zijn met de wijn staat het vol zijn met de Geest! Het gevuld worden met de Geest is meer dan het ontvangen van de Geest. Ook meer dan het bezitten van de Geest. Alle kinderen van God hebben de Heilige Geest ontvangen als een zegel en een onderpand van de hemelse erfenis. De Efeziërs hadden het woord van de waarheid, namelijk het Evangelie van hun zaligheid gehoord. In Christus waren zij, nadat zij geloofd hadden, verzegeld met de Heilige Geest van de belofte (Ef.1:13,14). Vanuit dit ontvangen hebben en vanuit dit bezit klinkt de vermaning: 'Bedroeft de Heilige Geest van God niet, door Wie gij verzegeld zijt tot de dag van de verlossing' (Ef.4:30). Maar het bezit van de Heilige Geest staat nog niet in voor het vervuld zijn met de Geest. Dat blijkt uit 1 Korinthiërs 3:1-4. Daar spreekt Paulus de Korinthiërs aan als jonge kinderen in Christus. Tegelijk zegt hij dat zij niet geestelijk – kennelijk niet met de Geest vervuld – maar vleeselijk zijn. Zij moeten nog met melk gevoed worden. Het vervuld worden met de Heilige Geest is niet alleen een zaak van groeien in het geloof, de hoop en de liefde, maar vooral een gebeurtenis die telkens dient te worden herhaald. Uiteraard beschikt de mens nooit over de Geest. Maar de apostel spreekt tot de gemeente waarin een bijzondere betrekking is tussen de Heilige Geest en de gelovigen. Het is alsof hij wil zeggen: 'Deze Geest is u toch niet vreemd? Of toch?' Hier spreekt hij tot hen die uit de Geest geboren zijn. Waaruit blijkt dat? Dat zij bijzonder gevoelig zijn voor de vermaningen waarin de stem van de Meester te horen valt. Daarom is de prediking zo nodig, die vermaant, opwekt en beveelt! Zij is het kanaal waardoor de Heilige Geest tot lege mensen komt die óf dit vervuld worden nog niet kennen óf het wel gekend hebben, maar het nu missen. Denk aan David die bidt: 'Neem Uw Heilige Geest niet van mij!' (Ps.51:13) Vervuld worden met de Geest veronderstelt de beleving dat wij heel arm zijn - armer dan een kerkrat - en dat wij uit Zijn volheid ontvangen genade voor genade.

### **Opwekking**

Wij mogen hunkeren naar een opwekking, naar harten waarin het Pinkstervuur brandt. Wij mogen verlangen naar voorgangers die in God de Vader, in God de Zoon en in God de Heilige Geest zijn

en de gemeenten door de prediking in brand steken. Wij mogen de gemeenten opwekken dat zij door een niet aflatend smeekgebed de dienaren van het Woord vol bidden. Waar de Geest werkt, komt Christus in het middelpunt, want Hij is en blijft de Wijnstok en wij de ranken. Wie in Hem blijft, draagt veel vrucht. Wie in Hem gelooft, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Alleen door het echte geloof in Christus baant de Heilige Geest de weg naar ons hart, zodat Christus door het geloof in onze harten woont. De Geest maakt alles vol. Hij maakt pas ontwaakten vol van de liefde tot Christus. Hij maakt vol wie ingroeit in Christus. Hij maakt de vaders en moeders in Christus vol van de liefde van Christus. Daar moet de verveling wijken en komt de blijdschap in God door Christus met de Heilige Geest. In God is een oceaan. Deze hemelse wijn maakt de tongen los. Anders schamen wij ons voor het Evangelie. Dan hebben wij onszelf veel te lief. Maar nu dringt de liefde van Christus ons en verkondigen wij deze liefde. Zij is kostelijker dan de wijn. Hier mogen wij dronken worden van de liefde, want de Geest wil de uitbundigheid. Christus kwam om het leven en de overvloed te schenken. De Geest schenkt en ... zorgt dat het naar buiten komt. 'Laat mijn mond vervuld worden met Uw lof, de ganse dag met Uw heerlijkheid' (Ps.71:8). De Geest doet ons aan God genoeg hebben; echt voldaan zijn. Is dit wel bij uitstek een aangelegenheid van de enkeling? Om te beginnen wel, maar de Geest werkt altijd gemeentevormend. In vers 19 lezen we: 'Sprekende onder elkaar met psalmen en lofzangen en geestelijke liederen, zingende en psalmende de Heere in uw hart'. De Geest wil de gemeenschap der heiligen ('onder elkaar') en dringt tot de lofzang ('dankende te allen tijd over alle dingen God en de Vader in de Naam van de Heere Jezus Christus') en zet ieder op zijn of haar plaats ('elkaar onderdanig in de vreze van God').

### **Verschil**

Wat een verschil tussen de roes van het geestrijke vocht én de vervulling met de Geest van God! De roes leidt naar de bandeloosheid, maar de Geest naar de lofzang en vrede. Velen klagen over de verschraling, gebrek aan zekerheid, werfkracht en bezieling. Anderen komen niet uitgesproken over de machten die ons binden. Het zal waar zijn. Wat zegt de Heere Jezus? 'Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan degenen, die Hem bidden?' (Luk.11:13). Let ook op de vermaning van Paulus: 'Zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die behoort Hem (Christus) niet toe' (Rom.8:9). Hoor de dringende oproep: Wordt niet dronken van wijn, waardoor de losbandigheid ontstaat, maar wordt vervuld met de Geest!

*Deze meditatie verscheen in het theologisch tijdschrift 'Theologia Reformata', jaargang 15, nummer 2, juni 1972; is ook opgenomen in de bundel "De Geest verlangt naar meer", redactie drs. M.D. Geuze.*